ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/21/3751

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	28.12.2021 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	16.11.2021 (inspektsioonis registreeritud 17.11.2021)
Teabevaldaja	Terviseamet aadress: Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn e-posti aadress: info@terviseamet.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx.xxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata kuna menetluse käigus on Terviseamet vaide esitaja teabenõudele vastanud;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. 11.10.2021 esitas vaide esitaja Terviseametile teabenõude, milles soovis *infot kui suur osakaal protsentides oli 04.10.2021, 05.10.2021, 06.2021. 07.2021. 08.10.2021 testitutest ning covid19 positiivse testitulemuse saanutust vaktsineeritud vähemalt 1 vaktsiinitoosiga (vähemalt 1 vaktsiinitoosiga, see tähendab 1 vaktsiinitoosiga isikud + lõpetatud vaktsineerimiskuuriga isikud kokku)?*
2. Samal päeval sai vaide esitaja oma teabenõudele Terviseametilt automaatvastuse teabenõude kätte saamise kohta.
3. Kuna Terviseamet seaduses sätestatud tähtaja jooksul teabenõudele ei vastanud tegi vaide esitaja 21.10.2021 Terviseametile meeldetuletuse.
4. Kui ka peale meeldetuletust ei vastanud Terviseamet teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul, esitas vaide esitaja 16.11.2021 Andmekaitse Inspektsioonile vaide Terviseameti

poolt teabenõudele vastamata jätmise peale.
5. Kuna vaides esinesid puudused andis inspektsioon vaide esitajale tähtaja vaides esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
6. 22.11.2021 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Ma tegin 11.10.2021 Terviseametile teabenõude seoses covid 19 nakatunute andmete saamiseks. 16.11.2021 pole Terviseamet endiselt minu teabenõudele ega ka minu täiendavale meeldetuletusele vastanud. Samuti pole ta esitanud teavitust teabenõudele vastamise tähtaja pikendamise kohta. Lähtudes eeltoodust soovin esitada kaebuse Terviseameti peale, kuna Terviseamet ei täida avaliku teabe seadust. Samuti soovin tagasisidet seaduse rikkumise õigustuste kohta.

Soovin järelevalvemenetluse alustamist ning ettekirjutust. Samas nagu näha TA suhtumisest, siis on nad teadlikult valinud ignoreerimise ja seaduse rikkumise taktika.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks Teie 03.12.2021 täiendavale järelepärimisele selgitame, et Terviseamet on saanud Eraisiku teabenõude 11.10.2021. Seoses suurenenud töökoormusega võivad vastused kirjalikele päringutele viibida enam kui 30 päeva, sellest informeerib Terviseametisse pöördujaid ka üldmeili automaatvastus. Kõikidele pöördujatele kahjuks tähtaja pikendamise teateid tõesti välja saadetud ei ole.

Eraisikule on vastatud 10.detsembril, Eraisiku pöördumise ja talle saadetud vastuse koopia on kirjale lisatud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid asutuse valduses olevatest dokumentidest või väljavõtteid asutuse andmekogudest, mis ei eelda täiendavat teabe kogumist ning selle alusel uue (vaide esitaja soovitud kujul) teabe dokumenteerimist.

Kui aga teabenõudele vastamine eeldab eelnevalt teabe kogumist ja süstematiseerimist, siis selline teabenõue loetakse tulenevalt AvTS § 23 lg 2 p-st 5 selgitustaotluseks ning sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras, mille üle puudub inspektsioonil järelevalvepädevus. Kui teabevaldaja loeb teabenõudja teabenõude selgitustaotluseks, tuleb teabenõudjat sellest 5 tööpäeva jooksul teavitada (AvTS § 23 lg 3). Teabenõudja ei pea teadma, millal on tema pöördumine teabenõue ja millal selgitustaotlus, küll aga peab seda teadma teabevaldaja. Kui isik on oma teadmise kohaselt esitanud teabenõude, siis on tal õigustatud ootus saada teabenõudele vastus 5 tööpäeva jooksul.

AvTS § 5 lg 1 p-st 1 tulenevalt on teabevaldajateks riigi ja kohaliku omavalitsuse asutused. Seega on teabevaldajaks AvTS-i mõistes ka Terviseamet. AvTS § 18 lg 1 kohaselt on teabevaldajad kohustatud teabenõuetele vastama viivitamata kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. AvTS § 19 lubab teabenõudele vastamise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani kui teabenõuet on vaja täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev.

Kuid sellisel juhul tuleb teabenõudjat teavitada teabenõude täitmise tähtaja pikendamisest koos põhjendusega viie tööpäeva jooksul. Seadus ei anna võimalust jätta teabenõudele lihtsalt vastamata.

Antud juhul esitas vaide esitaja 11.10.2021 Terviseametile teabenõude, milles vaide esitaja soovis *infot kui suur osakaal protsentides oli 04.10.2021, 05.10.2021, 06.2021. 07.2021. 08.10.2021 testitutest ning covid19 positiivse testitulemuse saanutust vaktsineeritud vähemalt 1 vaktsiinitoosiga (vähemalt 1 vaktsiinitoosiga, see tähendab 1 vaktsiinitoosiga isikud + lõpetatud vaktsineerimiskuuriga isikud.* Kuna Terviseamet vaide esitaja teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul ei vastanud ega pikendanud ka teabenõudele vastamise tähtaega, siis edastas vaide esitaja Terviseametile 21.10.2021 meeldetuletuse, millele Terviseamet samuti ei vastanud.

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Terviseamet selgitanud, et s*eoses suurenenud töökoormusega võivad vastused kirjalikele päringutele viibida enam kui 30 päeva, sellest informeerib Terviseametisse pöördujaid ka üldmeili automaatvastus.* Samas on Terviseamet möönnud, et *kõikidele pöördujatele kahjuks tähtaja pikendamise teateid tõesti välja saadetud ei ole.* Mõistame, et Terviseametil võib seoses suurenenud töömahuga olla keeruline kõigile pöördumistele, sh teabenõuetele tähtaegselt vastata. See ei tähenda aga seda, et teabenõuetele ei pea tähtaegselt reageerima ja vastuse viibimisest teatama. Ka juhul kui Terviseametil ei olnud võimalik vastata teabenõudele ka 15 tööpäeva jooksul ehk pidada kinni seaduses sätestatud tähtaegadest, mis ei ole küll usutav, ka sellisel juhul tuleb teabenõudjat teavitada, mis ajal vastatakse. Lisaks AvTS §-dele 18 ja 19 sätestab ka HMS § 41, et kui haldusakti või toimingut ei ole võimalik anda või sooritada ettenähtud tähtaja jooksul, peab haldusorgan viivituseta tegema teatavaks haldusakti andmise või toimingu sooritamise tõenäolise aja ning näitama ettenähtud tähtajast mittekinnipidamise põhjuse.

Eeltoodust tulenevalt nii AvTS kui ka HMS ei anna teabevaldajale võimalust jätta kodaniku pöördumisele, sh teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul reageerimata/vastamata. Seega ei saa Andmekaitse Inspektsioon kuidagi aktsepteerida olukorda, kus teabenõudele vastatakse alles kahe kuu möödumisel ning ei teavitada teabenõudjat teabenõude täitmise tähtaja pikendamisest ega tähtaegselt vastamata jätmise põhjustest. Terviseamet on küll selgitanud, et automaatvastusega teavitatakse pöördujaid, et s*eoses suurenenud töökoormusega võivad vastused kirjalikele päringutele viibida enam kui 30 päeva.* Siinkohal juhin Terviseameti tähelepanu sellele, et kui selgitustaotlusele vastamise tähtaeg ongi 30 päeva, siis võib selline teavitus sobida selgitustaotlustele ja märgukirjadele vastamise puhul, mitte aga teabenõuetele vastamisele, mille tähtaeg on ainult 5 tööpäeva ning teabenõudele vastamine eeldab reeglina ainult olemasolevatest dokumentidest koopiate väljastamist. Terviseamet jättes vaide esitaja teabenõudele tähtaegselt vastamata on rikkunud AvTS-ist tulenevat teabenõuete menetlemise ja vastamise korda.

Kuna antud juhul on Terviseamet vaide esitaja teabenõudele vastanud 10.12.2021 ning vaie lahendatakse vaide eseme ulatuses, milleks oli teabenõudele vastamata jätmine, siis on menetluse käigus vaide ese ära langenud. Seega puudub alus ettekirjutuse tegemiseks, mistõttu jääb vaie rahuldamata. Küll aga tuleb Terviseametil edaspidi järgida teabenõuetele vastamisel seaduses sätestatud nõudeid.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel